

**Uchwała Nr 376/14
Rady Gminy Celestynów
z dnia 31 marca 2014 roku**

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Celestynów za rok 2013

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art.179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 135 z późn. zm.) **Rada Gminy Celestynów uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Celestynów za rok 2013, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Celestynów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Celestynów

/-/ Romuald Ziętała

Uzasadnienie
Uchwała Nr 376/14
Rady Gminy Celestynów
z dnia 31 marca 2014 roku

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wójt Gminy składa każdego roku Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Mając na uwadze powyższe, przyjęcie sprawozdania za 2013 r. oraz wykazu potrzeb związanych z realizacją zadań jest konieczne i uzasadnione.

Załącznik
do uchwały Nr 376/14
Rady Gminy Celestynów
z dnia 31 marca 2014 roku

**Sprawozdanie z realizacji zadań
Gminnego programu wspierania rodziny
w Gminie Celestynów
za rok 2013**

Celestynów, marzec 2014 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Cele programu	3
3. Diagnoza środowiska lokalnego	5
4. Zrealizowane zadania	7
5. Monitorowanie programu	9
6. Finansowanie programu	9
7. Efekty realizacji programu	10
8. Potrzeby związane z realizacją programu	10

Tabele

1. Stan ludności gminy	5
2. Osoby bezrobotne z terenu gminy	6
3. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń w 2013 roku	6
4. Rodziny z dziećmi objęte pomocą społeczną	7
5. Zadania i realizatorzy zadania	7
6. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodzinie	8
7. Zapobieganie sytuacjom kryzysowym	8

1. Wprowadzenie

Zgodnie z uchwałą Nr 261/13 Rady Gminy Celestynów z dnia 26 marca 2013 roku został przyjęty Gminny program wspierania rodziny na lata 2013 – 2015.

Gminny program wspierania rodziny na lata 2013 – 2015, zwany dalej programem, został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.).

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Celestynów na lata 2013-2015 wpisuje się w strategię rozwiązywania problemów społecznych Gminy Celestynów do 2015 roku (patrz: cel strategiczny 1 - Wsparcie dziecka i rodziny dysfunkcyjnej).

Na podstawie upoważnienia Nr 200/2010-2014 z dnia 4 stycznia 2012r. Wójt Gminy Celestynów upoważnił kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Celestynowie m.in. do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

2. Cele programu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Celestynowie realizował cele zawarte w programie poprzez:

- 1) analizę sytuacji rodziny;
- 2) wzmocnienie roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) pomoc w integracji rodziny;
- 5) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 6) dążenie do reintegracji rodziny.

W rodzinach przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownicy socjalni przeprowadzili wywiady środowiskowe, a następnie dokonali analizy sytuacji rodzin. Jeżeli z analizy, wynikała konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownicy socjalni wystąpili do kierownika z wnioskiem o jego przydzielenie.

Pomoc rodzinie ma charakter czasowy i podejmowana jest przy pełnym wykorzystaniu zasobów własnych rodziny i jej najbliższego otoczenia. Praca z rodziną podejmowana jest w rodzinie wymagającej wsparcia, aby mogła poradzić sobie z trudnościami, tak by nie doszło do działań interwencyjnych w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Asystent rodziny jest nowym zawodem wprowadzonym ustawą o wspieraniu rodziny. Asystent przez pewien czas wspiera [rodzinę](#), aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące [opieki](#) i [wychowania](#) dzieci.

Asystenta rodziny przydziela Kierownik Ośrodka na podstawie wywiadu środowiskowego i analizy sytuacji rodziny przeprowadzonej przez pracownika socjalnego z danego rejonu.

Do pracy z asystentem zobowiązuje także Sąd Rodzinny.

W 2013 roku działaniami wspierającymi, motywującymi i pomocowymi przez 2 asystentów rodziny objętych zostało 13 rodzin (57 osób, w tym: 35 dzieci), z czego 4 rodziny na wniosek Sądu Rodzinnego. Liczba godzin pracy z rodziną zależała od występujących problemów w rodzinie i ich natężenia. Asystenci udzielili 13 rodzinom wsparcia w wymiarze 1040 godzin .

Do zadań asystenta rodziny należało w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi;
- 2) udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 3) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 4) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 5) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 6) motywacja członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 7) kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich;
- 8) udzielenie wsparcia dzieciom;
- 9) podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 10) prowadzenie indywidualnych konsultacji z rodziną;
- 11) prowadzenie dokumentacji;
- 12) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny;
- 13) monitorowanie funkcjonowania rodziny;
- 14) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

Praca asystenta rodziny odbywała się w miejscu zamieszkania tych rodzin i przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego z rejonu rodziny objętej wsparciem asystenta.

Wspieranie rodziny w ramach pracy asystenta rodziny jest procesem powolnym i długotrwałym, dającym bardzo trudno osiągalne wymierne efekty działania, powodującym doprowadzenie rodziny do istotnych zmian postępowania członków rodziny i ich sytuacji życiowej, zniwelowania destruktywnych zachowań członków rodziny, samodzielności w realizowaniu spraw rodzinnych, podniesieniu jakości życia członków rodziny.

Ponadto pracownicy socjalni w ramach zadań wynikających ze wspierania rodziny udzielali pomocy poprzez:

- 1) poradnictwo socjalne,
- 2) wspieranie i rozwijanie ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej poprzez udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej,
- 4) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny,
- 5) kierowanie osób do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku na konsultacje psychologiczne.

3. Diagnoza środowiska lokalnego

Dla potrzeb sprawozdania opracowano kartę diagnostyczną (stan na 31.12.2013 r.)

Tabela nr 1. Stan ludności gminy

Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Wiek 0-17 lat	Wiek 18 lat i więcej
11 417	5882	5535	2271	9146

Oprac. źródło z Ewidencji ludności Urzędu Gminy Celestynów

Z posiadanych danych wynika, że na dzień 31 grudnia 2013 r. Gmina Celestynów liczyła 11 417 mieszkańców, wśród których kobiety stanowiły 51,52% ogółu mieszkańców to jest 5882 kobiety.

Tabela nr 2. Osoby bezrobotne z terenu gminy

Wyszczególnienie	Rok 2013
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Otwocku ogółem	439
w tym:	
- kobiet	181
- mężczyzn	258
Liczba osób z prawem do zasiłku ogółem:	80
w tym:	
- kobiet	36

Oprac. Źródło z Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku

Z ogólnej liczby osób zarejestrowanych, tylko 80 osób posiadało prawo do zasiłku pieniężnego wypłacanego przez Powiatowy Urząd Pracy. Spośród osób bezrobotnych 6 osób zatrudnionych było na terenie gminy przez 5 miesięcy w ramach prac społecznie użytecznych.

Tabela nr 3. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń w 2013 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin
Rodziny korzystające z pomocy społecznej	187
Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych	380
Rodziny korzystające z Funduszu Alimentacyjnego	66
Rodziny korzystające z dożywiania	73
Rodziny korzystające z programu PEAD	79

Oprac. źródło własne

Problemem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Celestynów zajmuje się zespół interdyscyplinarny, którego celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy.

W 2013 roku do zespołu interdyscyplinarnego wpłynęły 22 „Niebieskie karty.” Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Celestynowie założyli 20 „Niebieskich kart”, 1 kartę założył pracownik socjalny oraz 1 kartę lekarz Przychodni w Warszawie. Ponadto Zespół kontynuował pracę nad 10 „Niebieskimi kartami” z 2012 roku.

Zespół zajmował się sprawami przemocy, która dotyczyła 131 osób w rodzinach w 32 rodzinach, z tego 26 rodzin – 99 osób w tych rodzinach, nie korzystają z żadnej formy pomocy z naszego Ośrodka. Odbyło się 22 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 90 wyjazdów grup roboczych do rodzin w celu monitorowania ich przez pracowników socjalnych i funkcjonariuszy policji w ramach grup roboczych.

Tabela nr 4. Rodziny z dziećmi objęte pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Rok 2013
Liczba rodzin z dziećmi ogółem	99
w tym :	
- o liczbie dzieci 1	29
- o liczbie dzieci 2	44
- o liczbie dzieci 3	19
- o liczbie dzieci 4	5
- o liczbie dzieci 5	0
- o liczbie dzieci 6	2
- 7 i więcej	0

Oprac. źródło własne

W 2013 roku świadczeniami z pomocy społecznej objęliśmy 99 rodzin z dziećmi w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

4. Zrealizowane zadania

Tabela nr 5. Zadania i realizatorzy zadania

Lp.	Nazwa zadania	Realizator zadania
1.	Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy pracownika socjalnego, asystenta rodziny	GOPS
2.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego	GOPS, PCPR
3.	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	GOPS, PCPR
4.	Finansowanie kosztów pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ponoszonych przez rodziny wspierające	GOPS
5.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	GOPS
6.	Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej	GOPS

7.	Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań dla Rady Gminy	GOPS
8.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	GOPS, Policja, Szkoła, Zespół Interdyscyplinarny

Tabela nr 6. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodzinie

Wyszczególnienie	Wskaźniki realizacji zadania	Podmiot realizujący
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej	objęto pomocą społeczną 214 dzieci w 99 rodzinach	GOPS
Objęcie rodzin pomocą w postaci dożywiania	dożywiano 118 dzieci w 73 rodzinach	GOPS
Wsparcie rodzin w ramach pracy asystenta rodziny	objęto wsparciem 35 dzieci w 13 rodzinach	GOPS
Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	monitorowano 35 dzieci w 13 rodzinach	GOPS
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej	- dofinansowano do pobytu 2 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej - dofinansowanie do pobytu 1 dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	GOPS

Tabela nr 7. Zapobieganie sytuacjom kryzysowym

Wyszczególnienie	Wskaźniki realizacji zadania	Podmiot realizujący
Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, psychologicznego oraz prawnego);	3 rodziny skorzystały z poradnictwa specjalistycznego udzielając pomocy prawnej i psychologicznej	Urząd Gminy PCPR,

Zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez zatrudnienie asystenta rodziny	13 rodzin objęto pomocą dwóch asystentów rodziny	GOPS
---	--	------

Wsparcie rodziny miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostały stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Celestynowie w roku 2013 prowadził następujące działania:

- 1) objął wsparciem 13 rodzin przez 2 asystentów rodziny;
- 2) współfinansował pobyt 1 dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) współfinansował pobyt 2 dzieci w rodzinach zastępczych;
- 4) skierował 3 rodziny do poradnictwa prawnego i psychologicznego;
- 5) prowadził mediacje rodzinne z 5 rodzinami;
- 6) systematyczne monitorowanie sytuacji w rodzinach z dziećmi.

Zadania w zakresie prowadzenia mediacji rodzinnych, monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających różnego rodzaju problemy, były realizowane przez pracowników socjalnych, w ramach obowiązków służbowych.

5. Monitorowanie Programu

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

6. Finansowanie Programu

Koszty realizacji zadań :

- 1) finansowanie pracy 2 asystentów rodziny na kwotę 16 120,00;
- 2) dofinansowanie kosztów pobytu 1 dziecka (mieszkańca naszej gminy) w placówce opiekuńczo-wychowawczej od dnia 01.01.2013 roku do 20.06.2013 roku – zgodnie z art. 191 ust.9 pkt. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.). Poniesiono wydatki na ten cel w kwocie 6 301,00;

- 3) dofinansowanie kosztów pobytu 2 dzieci w rodzinie zastępczej w tym : dla jednego dziecka od dnia 21.06.2013 roku do 31.12.2013 roku zgodnie z art. 191 ust. 9 pkt. 2 wyżej cytowanej ustawy oraz drugiego dziecka od dnia 24.07.2013 roku do dnia 31.12.2013 roku, zgodnie z art. 191 ust.9 pkt. 1 ustawy. Poniesiono na ten cel wydatki w kwocie 5 051,00.

7. Efekty realizacji programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu było stworzenie skutecznego systemu wspierania rodziny w Gminie Celestynów.

W 2014 roku za kluczowe i ważne przyjęto:

- 1) realizowanie gminnego programu wspierania rodziny;
- 2) realizację działań i metod pracy z rodziną, mających na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku;
- 3) realizację i wzmocnienie działań asystentów rodziny poprzez prowadzenie systematyczną i bezpośrednią pracę z rodziną;
- 4) rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną;
- 5) realizowanie i doskonalenie kompleksowego i spójnego systemu wspierania rodziny oraz opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez działania asystentów rodziny, zespołów interdyscyplinarnych, rodzin wspierających;
- 6) kontynuowanie realizacji zadań, wynikających z programów z zakresu wspierania rodziny.

8. Potrzeby związane z realizacją programu

W związku z rozpoznaniem potrzeb środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych istnieją potrzeby w 2014 roku wsparcia 12 rodzin przez asystenta rodziny. Są to rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych i wymagają wsparcia ze strony asystenta rodziny.

W miesiącu lutym 2014 roku wystąpiliśmy do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego - Wydział Polityki Społecznej w Warszawie z prośbą o przyznanie środków finansowych na zatrudnienie 2 asystentów rodziny w ramach umowy zlecenia, w wymiarze po 80 godzin miesięcznie.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od dnia 1 stycznia 2015 roku zatrudnienie asystenta rodziny przez gminy będzie zadaniem obligatoryjnym.

